

foto: Hanka Mrázková, Malostranský zpravodaj

Milý čtenáři

Není to tak dávno, co jsem si při snídani pouštěl televizní zprávy. Chroustal jsem tatrunku a sledoval počty zemřelých na covid.

To je minulost. Představa, že začnu den zprávami o inflaci, zdražování, ostřelování Ukrajiny a mrtvých v Gaze, je nepřijatelná.

Je mi z lidstva a tohohle světa na blití.

A já potřebuju tu tatrunku udržet... 😊

 # Turnovské kulturní tipy:

čtvrtek 16. listopadu od 19 hodin, Klub KUS
Ovčie Kiahne

čtvrtek 16. listopadu od 17 hodin, knihovna na vlakovém nádraží Turnov II
Knihovory: Jan Rejžek

pátek 17. listopadu od 19:30, Střelnice
Koncert pro Kikoše
Snap Call, Tamdoletma a Lety mimo

sobota 18. listopadu od 19 hodin, Klub KUS
Lédl jazz Q

sobota 18. listopadu od 19:30, Kino Sféra
Snow Film Fest 2023

úterý 21. listopadu od 19 hodin v divadle
Pohovka: Michal Hrůza
Michal Hrůza je osobnost české hudební scény, na které se pohybuje již více než deset let. Turnovský rodák, zpěvák, skladatel a textař, zakládající člen a dlouholetý frontman skupiny Ready Kirken, pro kterou složil a napsal více než padesát písní a textů, se v roce 2006 vydal na sólovou dráhu a založil Kapelu Hrůzy, se kterou od té doby vydal již dvě studiová alba.
Večerem provází Petr Vydra.

úterý 21. listopadu od 17:00, knihovna na vlakovém nádraží Turnov II
Operativní technika StB
Přednáška Daniela Povolného o aktivitách Státní bezpečnosti (StB) v letech 1945 až 1990.

úterý 21. listopadu od 18:00, Dům Na Sboře
Večer Na Sboře – Bedřich Ludvík
Autorský večer Bedřicha Ludvíka, českého dramaturga, spisovatele, textaře, hudebního skladatele, scenáristy a režiséra. Též je kmotrem Pohádkovníku zasazeného při Noci s Andersenem v roce 2010. Tehdy přijal i kmotrovství turnovské knihovny.

čtvrtek 23. listopadu od 17:00, knihovna na vlakovém nádraží Turnov II
Poutní místa a křížové cesty v Libereckém kraji

Jana Vančatová představí významné, ale mi méně známé křížové cesty a poutní místa Libereckého kraje. Pořádáno spolkem Societas Amicum Liberec (SAL) ve spolupráci s Městskou knihovnou Antonína Marka.

pátek 24. listopadu od 20.00, Střelnice

Tomáš Kočko & Orchester

U zrodu kapely T.K.& O. stály verše moravského básníka z Valašska - Ladislava Nezdařila. V roce 1999 vydala kapela debutové album *Horní chlapi* s jeho zhudebněnými texty, pro které jako básnický jazyk zvolil Nezdařil dialekt moravských Valachů. Zbojnící, hory, vzdor, úcta k tradicím, láska i smrt, jichž je Nezdařilova poezie plná, se stali příštími tematickými okruhy dalších desek T.K.& O. Kapela svou hudbu pevně ukotvenou v moravské tradici koření folkovým vnorem, rockovým náprahem i metalovými riffy.

sobota 25. listopadu od 19.00, Klub KUS

Jen tak na pohodu

Dva zralí, country a folkem ošlehaní muži Pepe Košťák a Jirka Vávra se rozhodli na stará kolena přidat trošku toho rocku. Na to, jak se jim to akusticky, pouze za pomoci dvou kytar daří, jste zváni si poslechnout.

neděle 26. listopadu od 17.00, kino Sféra

EOS: Cézanne – portréty života

Nelze plně docenit umění 20. století bez pochopení významu a geniality Paula Cézanna. Film přináší exkluzivní přístup na vůbec první výstavu věnovanou Cézannovým portrétům, která se uskutečnila v londýnské Národní portrétní galerii a vzbudila celosvětový zájem. Součástí jsou také rozhovory s odborníky a kurátory galerie MoMA v New Yorku, Národní galerie umění ve Washingtonu nebo Muzea Orsay v Paříži. Film představí i vlastní korespondenci samotného malíře a zavede diváky na místa, kde Cézanne žil a tvořil. Vrhá tak světlo na umělce, který zcela jistě patří mezi nejvýznamnější z impresionistů.

 # Z dějin tur(nov)istiky – Angrova stezka

Evidence a digitalizace starých skleněných negativů, která v turnovském muzeu probíhala v uplynulých letech, obohatila databázi muzejního archivu o více než 13 tisíc snímků s vysokou historickou hodnotou. Značná část digitalizovaných negativů pochází od významného turnovského fotografa Václava Josefa Linharta (1888–1961), jehož práce se do muzea dostala v 60. letech minulého století díky prozíravosti jeho dcery Jiřiny Holasové a zetě Miloslava Holase. Mezi Linhartovými fotografiemi se nacházely i snímky ze slavnosti otevření Angrovy turistické stezky, která se konala 26. května 1927. Turnovský odbor Klubu československých turistů v tento den slavnostně odevzdal veřejnosti stezku vedoucí z rozcestí U Kavčín nedaleko hradu Valdštejna do lázní v Sedmihorkách. Cesta procházející hruboskalským skalním městem dodnes nabízí krásné výhledy a představuje příjemnou procházku v samém srdci Českého ráje (v současnosti je označena modrou turistickou značkou). Na stezce turista potká hned několik krásných zastavení – Janovu vyhlídku, skalní věže

Čertovu ruku nebo Kapelník, lesní prameny, hostinec na Podhájí a samotné Sedmihorky, „*kdež dostane se jeho znavenému tělu zaslouženého odpočinku a posilnění*“. Celkový náklad na zřízení stezky přesáhl 4000 korun a její budování muselo probíhat s dobrozdáním majitele hruboskalského panství Jana z Aehrenthalu (1905–1972) a za součinnosti s lesním úřednictvem a zřízenci.

Leopold Anger při děkovném proslovu

V den otevření stezky se členové turistického klubu, zástupci města a místních spolků, pozvaní hosté a širší veřejnost sešli před desátou hodinou na turnovském náměstí, aby společně vyrazili přes Valdštejn k počátku stezky, kde byla postavena slavobrána a proneseny zahajovací proslovy a pozdravy. Na úvod hovořil Antonín Karč (1879 – 1952), ředitel odborné šperkařské školy a svého času místopředseda turnovského odboru KČST. Jako pátý řečník přišel na řadu lesní rada Leopold Anger mladší (1875 – 1947), jehož jméno stezka nově nesla. Členové KČST tak vzdali hold jemu a jeho rodině za všeobecně prospěšné působení na Hruboskalsku.

Ostatně jeho otec, Leopold Anger starší (1837 – 1915), působil na hruboskalském panství od roku 1858, z pozice adjunkta se postupně vypracoval až na ředitele velkostatku a je připomínán jako zakladatel arboreta cizokrajných dřevin na Bukovině (založeného kolem roku 1860). Leopold Anger mladší přebíral místo ředitele hruboskalského velkostatku v roce 1921 po smrti svého staršího bratra Jindřicha. Nastupoval již jako zkušený a vyhledávaný odborník v oblasti ochrany a pěstění lesa. Ihned po příchodu na Hrubou Skálu navázal spolupráci s turnovským odborem KČST, se kterým z pozice lesního rady zpřístupňoval a zveleboval turistické cesty a řešil zlepšení propagace krás Českého ráje.

Leopold Anger ve své řeči při otevření stezky poděkoval za všechny přátelské projevy a vyjádření úcty a vyslovil přání k dalšímu rozvoji turistiky na Turnovsku.

Průvod po stezce do Sedmihorek

Účastníci slavnosti poté prošli celou stezku a kolem jedné hodiny dorazili do Sedmihorek, kde pro ně byl přichystán v lázeňské restauraci společný oběd za hudby turnovské kapely pod vedením pana Lubiny. Následovala turistická beseda, na které Anger obdržel za pomoc a ochotu při budování cesty album s fotografiemi nejkrásnějších partií nově vytyčené stezky. Navečer se společnost odebrala vlaky zpět do Turnova.

Leopold Anger se podílel i na vytyčení dalších turistických cest v Českém ráji, neznámější z nich je pravděpodobně Šimákova stezka vedoucí z Turnova přes

Klokočské skály na Kozákov, otevřená v roce 1928. Anger měl tu čest 17. září 1922 doprovázet prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka při návštěvě hruboskalského skalního města.

Přátelství ho mělo pojit s historikem Josefem Pekařem (1870 – 1937), se kterým se stýkal při jeho návštěvách rodného kraje.

Z funkce hruboskalského lesního rady odešel na vlastní žádost na začátku roku 1936 a na odpočinek se přestěhoval do Turnova.

Zemřel 30. března 1947 ve věku nedožitých 72 let.

/ Antonín Mojsl, Muzejní čtvrtletník

Leopold Anger v roce 1938

Prodaná nevěsta - Bedřich Smetana

**v pátek 17. listopadu 2023
od 18.00 hod.**

**v sále budovy radnice
v Rovensku pod Troskami**

Učinkují:

Karolína Cingrošová / Mařenka

Peter Malý / Jeník a Vašek

Michael Kubečka / Kecal

Václav Žmolík / vypravěč

Luboš Příbyl / klavír

Václav Žmolík

Michael Kubečka

*Prodaná nevěsta, ve které je jedním z hybatelů děje vypravěč? Ano, taková bude "Prodanka", ve které se poutavého a vtipného mluveného slova ujme známý televizní a rozhlasový moderátor a publicista **Václav Žmolík**. Sopranový part Mařenky zazpívá mladá talentovaná sopranistka a umělecká ředitelka festivalu Hudba z ráje **Karolína Cingrošová**, role chrabrého Jeníka a naivního Vaška se v jedné osobě ujme sólista Jihočeského divadla a hostující sólista ND v Praze, **tenorista Peter Malý** a chybět samozřejmě nebude, oblíbená postava Kecala, kterou zazpívá sólista divadla J. K. Tyla v Plzni, **Michael Kubečka**. To vše na klavír bravurně doprovodí **Luboš Příbyl**. Prodá Jeník svou Mařenku za 300 zlatých?*

Peter Malý

Cena vstupenky 100 Kč, prodej na místě před začátkem představení.

Informace: Město Rovensko pod Troskami, tel. 481 382 119, 606 882 057, info@rovensko.cz

turnovsko

TATOBITY –

Srdečně Vás zveme na **předvánoční trhy!**

Konat se budou **salonku Restaurace u Studničků**

pátek 17.11. 10,00 – 18,00hod.

sobota 18.11. 10,00 – 18,00hod.

Těšit se můžete : na spousty vánočních výrobků, háčkované, šité i nešité vánoční dekorace, věnce, adventní svícný, polevy a oříšky! Pro děti je připravena dílnička s vánočním tvořením!

K občerstvení nabízíme – vánoční čaj, svařák a něco na zub!

Těšíme se na Vás!

Personál Restaurace u Studničků

HVĚZDNÁ SETKÁNÍ S LEGENDOU 8. prosince 2023

JOSEF ZÍMA
od 19:00 hod.

Předprodej vstupenek na OÚ TATOBITY
KULTURNÍ DŮM TATOBITY

lomnice n/p

 # úterý 21. listopadu, 17 hodin, městské muzeum

**Pavel Jakubec: ŽIDOVSKÉ PAMÁTKY LIBERECKÉHO KRAJE
S PŘIHLÉDNUTÍM K REGIONÁLNÍM REÁLIÍM (přednáška)**

**# čtvrtek 16. listopadu od 17 hodin, zámek Lomnice n/P, konferenční sál
KŘEST KNIHY HOLKA STATEČNÁ**

**Křest knihy spisovatele Daniela Polmana s následnou besedou s autorem
a hlavní hrdinkou Blankou Čílovou (95).**

Kniha zachycuje skutečný příběh Blanky Čílové (mj. kamarádka Milady Horákové) a odvážných odbojářů, kteří prošli krutými výslechy a jáchymovským peklem. Jedná se o jedinečnou příležitost, poslechnout si autentické vyprávění hlavní hrdinky, která zažila druhou světovou válku a období komunismu se všemi jeho negativními dopady na život. Možnost zakoupení si knihy s podpisem autora a hlavní hrdinky za 400 Kč. Křest knihy a beseda se uskuteční v konferenčním sále (přízemí) na zámku.

lomnicko

KOŠŤÁLOV –

V muzeu natáčela Česká televize

V pondělí 6. listopadu natáčel v prostorách semilského muzea štáb České televize jeden z dílů pořadu *Historie.cs* věnovaný jedné z nejvýznamnějších osobností české žurnalistiky druhé poloviny 20. století, Pavlu Tigridovi. Pavel Tigrid pocházel ze semilského židovského rodu Schönfeldů, jeho předci zde byli pachtýři pivovaru a jeden z nich Pavel Schönfeld dokonce prvním čestným měšťanem města Semily. Poručíkem Tigridova otce Františka Schönfelda byl jeho strýc Antal Stašek, byl tedy pokrevním bratrancem spisovatele Ivana Olbrachta. Olbracht a Tigrid však byli zcela opačného politického smýšlení a jejich osudy se ubíraly zcela odlišným směrem. A právě o tom pojednává i výstava v semilském muzeu s názvem *Dva póly jedněch dějin*, v jejichž kulisách štáb České televize natáčel.

Pořad s názvem *Nepřítel státu č. 1* by měl být vysílán v České televizi v lednu příštího roku. Pavel Tigrid je tak po Františku Ladislavu Riegrovi již druhou semilskou osobností, které je samostatný díl pořadu *Historie.cs* věnován.

/ Miroslav Šnaiberk, ředitel MPPGS

TOMÁŠ CHVÁTAL: Co se dělo v semilské nemocnici v 50. letech?

Pojďte nahlédnout do dosud nepříliš viditelných částí semilské historie. Autor-ské čtení a povídání muzejního historika spojené s besedou a prostorem pro vaše otázky, vzpomínky, impulzy.

20/11 od 17.00, knihkupectví Křižovatka

ZNÁMÝ A NEZNÁMÝ PAVEL TIGRID

Přednášku o životě a díle Pavla Tigrida si pro vás připravil Prokop Tomek z Vojenského historického ústavu v Praze.

23/11 v 17.00 v muzeu

Karl Jenkins
THE ARMED MAN
Mše za mír

Pěvecký sbor Ještěd
Děčínský pěvecký sbor
Podkrkonošský
symfonický orchestr
dirigent Marek Müller

POZVANKA

sobota 18. 11. od 19:30
od 16:00 veřejná generálka
SEMILY Fabrika 1861

 # SPOLEČENSTVO VLASTNÍKŮ
Oceňovaná komedie českého režiséra,
dramatika a herce Jiřího Havelky.
Hraje Městské divadlo Mladá
Boleslav.
21/11 od 19.00, KC Golf

semilsko

VYSOKÉ n/J –

SBÍRKA
na restaurování loutkové OPONY

BYLI JSME A BUDEMI

**Restaurování 100 let staré opony loutkové scény
Divadelního spolku Krakonoš Vysoké n./Jiz.**

Přispějte prosím do pokladniček umístěných v budově divadla Krakonoš,
ve Vlastivědném muzeu Vysoké nad Jizerou či v Městské knihovně Vysoké
nad Jizerou. Dále je možné přispět na zvláštní účet 323572986/0300
zřízený pro tuto sbírku. Sběrka bude probíhat až do konce roku 2023.

Děkujeme.

obratte

Repro: Větrník

železnobrodsko

KOBEROVY – Raketu připomíná nová atypická rozhledna, kterou postavily za 17 mili-onů korun Koberovy. Je na vrcholu kopce Hamštejn a okolo ní vede Zlatá stezka Českým rájem.

„Rozhledna je kombinací železa a dřeva s tím, že hlavním nosným sloupem je ocelový dřík, kolem kterého se ve šroubovici obtáčí schodiště. To má 121 schodů,“ uvedl starosta obce Pavel Pospíšil.

Kruhová rozhledna má na výšku 25 metrů, vyhlídková plošina je zhruba o tři metry níže. Podle starosty bude rozhledna přístupná bezplatně a při výjimečných příležitostech v noci i nasvícená.

Koberovy na vybudování své rozhledny získaly sedmimilionovou dotaci z ministerstva pro místní rozvoj, vybraná firma ji stavěla letos od května do října.

Zdroj: Liberecký kraj

KRÁSNÁ, PĚNČÍN – Kittelův dům otevírá dveře své páté sezóny

Málo míst v kraji má tak silný genius loci, tu tajemnou atmosféru, jakou má osada obce Pěnčín, Krásná, dříve Schumburg. Už roky a staletí byla nazývána Kittelovskem, a to díky kdysi věhlasnému doktorovi, který ač místo tolik pozvedl, tak málem upadl v zapomnění.

Díky záchraně a celoročnímu provozu Kittelova domu je jeho postava každým dnem velebena a místo dostává nový a nový rozměr a zároveň i stále více věrných sympatizantů a přátel. Na konci léta 2019, kdy byl zahájen provoz muzea, se J. A. E. Kittel takřkajíc vrátil domů. O krátké zastavení a hodnocení jsem požádala ředitele Kittelova domu pana Richarda Hübela, kterého mohou návštěvníci potkat v muzeu, třeba jako průvodce, ale i při sekání dříví, se sekačkou, jak učí klepat nebo brousit kosu, při hrabání listí i při nejrůznějších opravách a úpravách v domě i kolem něj. V tom prosluněném podzimním čase jsem jej požádala o malé ohlédnutí za těmi čtyřmi naplněnými roky.

Tedy, kdoví, jak by se o Kittelovi za pár let vyprávělo, kdyby byl dům srovnán se zemí, pamětníci vymřeli... Těžko by bylo uvěřit, že byl skutečnou postavou. Záchrana domu před více než dvaceti lety byla velmi šťastným rozhodnutím, byl jsi u toho. Jak na to vzpomínáš?

Vzpomínek je hodně. Na začátku, v roce 1997, kdy jsem přišel jako místostarosta na obec, to bylo moje velké nadšení v těžké době. Dům obec získala v roce 1990 jako historický majetek a v dobré víře jej v témže roce prodala soukromé firmě Mondirex. Po pár letech už ale bylo jasné, že firma nemá na rekonstrukci prostředky, ale i zdravotní stav jediného jednatele firmy ukazoval, že se s opravami nezačne. Přicházely pokuty, které nebylo z čeho platit... Začarovaný kruh. Kontaktovat majitele firmy bylo čím dál složitější. Měsíce a roky ubíhaly. Po letech jednání se postupně dospělo k dohodě, že nám dům prodá zpět. V roce 2003 se podepsala smlouva a ihned jsme začali se záchranou. Nebylo samozřejmě jednoduché přesvědčit většinu kolegů, zastupitelů o tom, že tohle už nesmíme promarnit. Nakonec se to podařilo.

Za ty roky fungování muzea, byl nějaký tzv. problematický moment?

V takto velké stavbě, která se z gruntu rekonstruovala, nebo spíše obnovovala 16 let, se vždy najde řada problémů. Jedna věc je stavba a druhá potom skutečný provoz, kde se ukáže, že řada věcí měla být jinak. Myslím si ale, že hlavní koncepce obnovy, která se nastavila již na začátku, zůstala dodržena. Za to všem, kteří na to měli vliv, patří poděkování.

Jak se proměňuje návštěvnost v novodobé historii domu, do hry neblaze vstoupil covid, že?

Za dva měsíce začneme pátou sezónu. Z toho dva roky byl covid a tak byl provoz velmi omezený. Na druhou stranu, když jsme nemuseli mít zavřeno, lidé chodili. Návštěvnost domu postupně stoupá. Začínali jsme na cca 3 000 návštěvnících ročně a dnes se dostáváme nad 6 000. Věnujeme se každému podle

jeho chuti a přání, což lidé velmi oceňují. Někdo si chce dům projít sám, někdo ocení komentovanou prohlídku. Zaměřujeme se i na skupiny, zejména školy a dětské skupiny, ale třeba i spolky a skupiny seniorů. Stoupá i počet zahraničních návštěvníků, zejména z Německa a Polska.

Jak vnímáš čtyřletou proměnu interiéru i provoz domu z pohledu ředitele?

Do muzea jsem nastoupil v polovině roku 2020. Skvěle provedená koncepce a všechny muzejní expozice (provádělo Muzeum Českého ráje v Turnově pod vedením Dr. Jakoubčové), jsou zárukou vysoké kvality poskytovaných informací, zejména o historii tohoto unikátního místa.

Samozřejmě jsou zde další prostory a tam se snažíme proměnit, zpestřit, ale i zefektivnit další provoz domu a muzea.

Začali jsme malou, příležitostnou kavárnou ve společenské místnosti. Zázemí kavárny jsme spojili s pokladnou a malým obchodem. To přináší nejen oživení, další návštěvníky, ale i finance. Museli jsme částečně posílit vytápění domu, jelikož se počítalo původně jenom s letním provozem. Na léto bychom rádi otevřeli prodejní okénko s drobným občerstvením.

Chystáme i malou stavbu dřevěného přístřešku naproti domu, kde by se kolemjdoucí mohli v případě nepříznivého počasí schovat.

Ještě letos bychom například rádi dokončili přepad vody ze studny před domem. V plánu máme i příležitostné zpřístupnění půdy, jako živého deponitáře, nebo třeba rozšíření sklářských aktivit ve spolupráci s Jiřinou Štrunclovou, která u nás již dva roky předvádí výrobu skleněných figurek na kahanu.

Lidé, kteří si dům projdou nešetří obdivem nad rozsahem oprav a zároveň citlivostí a šetrností prací, kterými dům prošel. Čeho si nejvíc považuješ?

Myslím, že dům je opraven velmi citlivě a dobře. Ale odpověď na tvoji otázku je pro mě jednoznačná a konkrétní. Nejvíce si považují roubení a krovu, tedy nosných a nejdůležitějších částí domu, které se musely kompletně vyměnit. Už jsem potom nikdy nezažil tolik souznění a radosti z opravdu těžké tesařské práce, jakou předváděli všichni čtyři tesaři pod vedením Luboše Kundery.

Citliví lidé, kteří sem přichází, mluví o zvláštní energii, vnímáš ji zde také?

Není jistě náhoda, že se rodina Kittelů usadila právě zde. Voda a určitý magnetismus Kittelovsko má. Každý může posoudit sám. Většina lidí se tady cítí dobře. Každopádně i já jsem zde moc rád.

Těžko asi vypíchnout jednu věc, zákoutí, ale co máš na Burku nejraději?

Mám ho rád celý (smích). Mám rád jeho majestátnost i ducha. Říkám od začátku, že bych se nejraději na chvíli vrátil do doby doktora Kittela a jen tak zpovzdálí pozoroval tehdejší dění a život. Ale dost snění. Je pro mě velkým potěšením, když se dům stává místem setkávání lidí. A musím, k mé radosti říci, že je to stále častěji.

S Kittelovým domem začalo spolupracovat mnoho lidí z řad řemeslníků, muzejních odborníků, spřátelených organizací, lze v tomto směru zahlédnout směr či vizi?

Za ty čtyři roku provozu se ukazuje, jakou cestou jít. Jsme krajem, který tak krásně popsali manželé Scheybalovi

nebo třeba o něm krásně píše a mluví paní Dr. Vladimíra Jakouběová.

Tradice skla, řemesel i řada specifi k bývalých Sudet. Z toho vychází i směr, kterým bychom rádi šli. Oživovat a ukazovat zapomenuté nebo téměř zaniklé činnosti a řemesla, zprostředkovat je lidem, zejména mladé generaci, nejen formou expozic, přednášek a povídaní, ale i formou nejrůznějších zážitků.

Bude pokračovat výborná spolupráce s paní Jiřinou Štrynclovou, figurkářou, která řadu let usiluje o to, aby sklářské řemeslo nezaniklo a díky ní zde vznikla tradice Sklářských víkendů v polovině října.

Spolu s tebou a vlastně i díky tobě, Lído, se rozjíždí skvělá spolupráce s Ivou Válkovou, keramičkou, vlnářkou, přadlenou i bylinkářkou, kde připravujete

nový cyklus pravidelných praktických setkávání a workshopů pro veřejnost. Chystáme další zajímavá setkávání a povídky k našim dávným tradicím a zvykům, na což je skvělý Jan Sedlák. Díky Květě Merklové spolupracujeme s Domovem Maxov. Několikrát do roka sem přijíždění pánové s mentálním postižením a ukazují, že i oni mohou být platnými, například při výrobě předmětů z látek, korálků, pedigu nebo malováním.

Velmi dobrá je stále spolupráce s farností při společném pořádání akcí na Kittelovsku.

V naší kavárně dáváme nepřetržitě prostor pro amatérským autorům k výstavám fotografií nebo obrazů. Mám radost, že se již objevila i řada místních. V neposlední řadě bych rád poděkoval za skvělou spolupráci obci a naší mateřské i základní škole.

Prostě nespíme, nečekáme, ale snažíme se věci stále posouvat dopředu.

/ Za odpovědi děkuje Ludmila Růžička Abrahamová, Zpravodaj obce Pěnčín

**KRÁSNÁ,
PĚNČÍN –**

Kittelův dům na Krásné, Pěnčín u Jablonce nad Nisou

Houby horských luk a lesů

23. listopadu 2023 od 17 hodin

Jana Čapková Houbařský spolek Lomnice nad Popelkou.

LOUŽNICE – PŘEDNÁŠKA S MARKEM HOLEČKEM

V pátek 24. listopadu proběhne v Kulturním domě v Loužnici povídání a pro-mítání o horách, lezení a jak říká sám Mára Holeček: zvu Vás na SIMPLY BEAUTIFUL - Himalájské údolí Hunku mi v průběhu let umožnilo tři prvovýstupy na čarokrásné vrcholy, kde radost z bytí střídal boj o jediný nádech. Společně si projdeme příběhy, které nás vynesou nejen k vrcholům Sura Peaku, Baruntse a Chamlangu, ale též vrátí z výšin zpět na rovnou zem. Mé povídání doprovodí filmové záběry a fotky.

/ Maara

JIČÍN – Obřadní síň coby nejrepresentativnější prostor v Jičíně se dočká obnovy

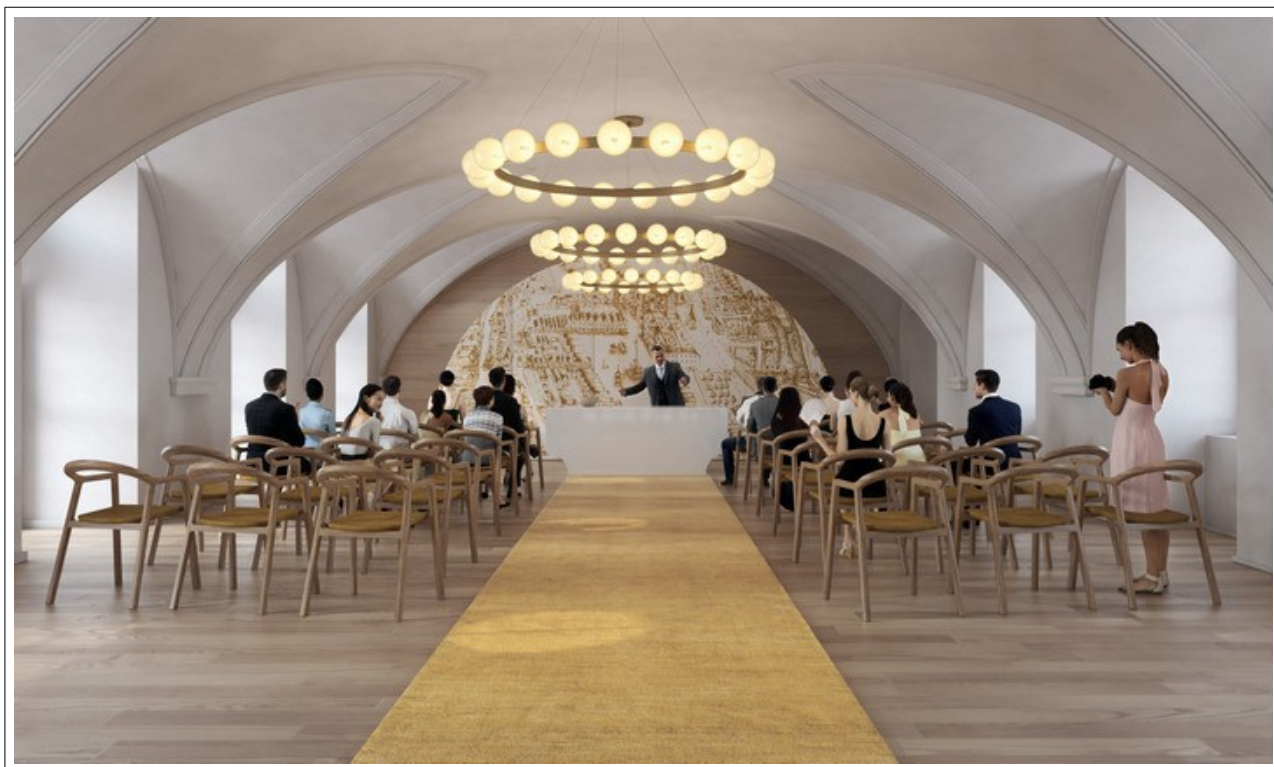
Zastupitelstvo města dne 20. září 2023 většinou hlasů schválilo financování stavební a interiérové úpravy obřadní síně ve Valdštejnském zámku. Investiční položka bude zařazena v rozpočtech na roky 2024 a 2025. Celkové náklady se odhadují na necelých 23 milionů Kč včetně DPH, avšak konečná cena díla vzejde až z veřejné zakázky. Stavební úpravy vdechnou Obřadní síň ve Valdštejnském zámku novou prestiž. Nabídnou bezbariérový přístup do všech částí, a především do zámeckého parku.

Interiérové vybavení obřadní síně, v níž probíhají svatební obřady, a tudíž ji navštěvují lidé z dalekých měst, je 50 let staré.

Obřadní síň již nesplňuje požadavky na prestižní společenské události. Nejde pouze o zastaralé, přežité vybavení, nýbrž také o zcela nedostatečné zázemí pro svatební hosty a snoubence.

Problém představuje i vzlínající vlhkost a nepřístupnost pro hendikepované občany, přičemž sociální zařízení pro návštěvníky se špatnou mobilitou zcela chybí.

Sál není bezbariérový. To vše se naneštěstí projevuje klesajícím zájmem o konání akcí, proto je nejvyšší čas tento trend zvrátit, aby prostor mohl sloužit i dalším generacím. V obřadní síni se navíc konají i další reprezentativní akce včetně slavnostních aktů, předávání vysvědčení nebo vítání občánků. Obřadní síň má zcela nepostradatelnou roli v životě města Jičína, v posledních letech však trpí tím, že její vybavení i vnitřní uspořádání jsou přežitá.

„Město Jičín dlouhodobě řeší nutnost interiérových a stavebních úprav svatební obřadní síně včetně souvisejících prostor ve Valdštejnském zámku. Jsem ráda, že máme schválené financování a můžeme rozjet další fázi. Aby mohla být rekonstrukce v roce 2024 zahájena, je nutné ještě v letošním roce připravit a schválit zadávací podmínky na veřejnou zakázku a následně vybrat dodavatele,“ uvedla místostarostka Jičina Alena Stillerová.

Město Jičín má připravenou projektovou dokumentaci, která řeší úpravy síně včetně nového mobiliáře, přemístění toalet do přední části přízemí, bezbariérový přístup do všech podlaží, úpravu úrovně vstupu z velkého nádvoří zámku, vybudování nového vstupu ze Zámecké zahrady a instalaci schodišťových plošin. Autorkou dokumentace je Ing. arch. M. Maninová. Především je třeba vypíchnout právě propojení síně se Zámeckou zahradou, která je oblíbeným místem jak pro svatby, tak rozličné akce. Přístup do parkové zahrady dá organizátorům nové možnosti.

Valdštejnský zámek prochází obdobím nákladných rekonstrukcí, které mu dodají nový život. Už na podzim 2023 startuje jiná rekonstrukce, a to vestavba výtahu a stavební úpravy prostor, v nichž sídlí Regionální muzeum a galerie. I v tomto případě jsou náklady v řádu desítek milionů korun. Až v roce 2024 začne obnova Obřadní síně, budou tyto náročné stavební akce probíhat v souběhu. (Jan Jireš)

SEMÍNOVA LHOTA – Ve dnech 21. a 22.11.2023 bude v Semínově Lhotě probíhat pokládka asfaltů za úplné uzavírky.

JIČÍN – Do konce roku bude hotova analýza stavu fasády a nové stavebně technické zaměření Valdické brány. Nejslavnější jičínská pamětihodnost dostane novou digitální dokumentaci od společnosti LANOSTAV OBNOVA PAMÁTEK. Celková cena díla je 234 tisíc korun bez daně.

Na jaře letošního roku byla z věže odstraněna část havarijního okna. Během sundávání byl zjištěn zhoršený stav pláště Valdické brány a ukázalo se, že některé kameny jsou uvolněné. Město Jičín poptalo firmy, které se zabývají průzkumem památkových budov.

Stavba je i přes své stáří v dobrém stavu a současné zpracování digitální dokumentace je preventivním opatřením.

Připomeňme, že Valdická brána má 52 metrů vysokou věž s ochozem ve výšce 32 metrů. Byla postavena v druhé polovině 16. století za éry Trčků z Lípy a jako jediná ze tří věží městské fortifikace se dochovala do dnešních dob.

Přebudována do současné romantické podoby byla okolo roku 1840, tehdy vznikl proslulý ochoz. Z hlediska statiky byla věž rozsáhle prověřena v druhé polovině 20. století. Tehdejší studie potvrdily, že v určitém časovém horizontu bude nutná obnova zdiva, nicméně ke stavebním úpravám se tehdy nepřistoupilo. (Jičín – moje město)

Konec historických vlaků? Liberecký kraj protestuje proti zákazu provozu

Správa železnic zakázala provoz historických vlaků na ozubnicové trati z Tanvaldu na Kořenov. Podle informací na webu Zubačky má zákaz platit do skončení rekonstrukce trati, která je v tuto chvíli plánovaná na rok 2025.

Novinářům to v pátek řekl náměstek hejtmana Jan Sviták. Liberecký kraj to podle Svitáka považuje za nepřijatelné, žádá opravu kolejí ještě před rekonstrukcí trati, obává se úplného zastavení provozu na jednom z nejvyužívanějších úseků železnice v kraji.

„Dlouhodobě Správa železnic ví o problému na trati, rekonstrukce už byla naplánovaná zhruba tři roky zpátky a měla začít, jsme nespokojeni s tím, že se čekalo až do stadia, kdy došlo k omezení provozu pro Správu železnic nejsnazším možným způsobem – to je zákazem Zubačky. To riziko je ale i u standardní veřejné dopravy. Je to obecný problém, který se dá vztáhnout na celý Liberecký kraj, protože všechny opravy a rekonstrukce na tratích se v kraji řeší až pět minut po dvanácté,“ uvedl Sviták.

Unikátní ozubnicová trať mezi Tanvaldem a Kořenovem oslavila loni 120 let provozu. Spojuje Jizerské hory a Krkonoše a je nejstrmější železniční tratí v ČR. Dvanáctikilometrová trať je kulturní památkou, jsou na ní tři úseky s ozubnicí uprostřed koleje, které pomáhají lokomotivám překonat příkré stoupání 58 promile. Podle spolku Zubačka se uskutečnila poslední velká rekonstrukce v letech 1958 – 1962, od té doby se s výjimkou krátkého úseku mezi Desnou-Riedlovou vilou a Dolním Polubným žádné větší práce na trati nedělaly.

Celkový stav úseku odpovídá podle Správy železnic stáří trati. „Zároveň však vlivem příčných účinků hnacích vozidel dochází k extrémnímu namáhání uzlu upevnění, zejména v obloucích o velmi malém poloměru, a tím dochází ke vzniku hrubých závad v parametru rozchodu koleje. Vlivem koroze zde dále dochází trvale k zeslabení kolejnicového průřezu kolejnic,“ uvedla podle webu Zubačky Správa železnic a s okamžitou platností proto zakázala provoz ozubnicových lokomotiv. Letos už se Zubačky nedotkne, provoz ukončila o posledním říjnovém víkendu.

Ohrožena je ale podle Svitáka příští turistická sezona. „Hrozí zborcení projektu, který jsme loni pracně nastartovali, a který se týká systematického financování nostalgické železnice. Máme na to v rozpočtu alokováno zhruba sedm milionů korun a tímto rozhodnutím může celý projekt padnout,“ řekl Sviták. Historické vlaky nejen ty na ozubnicové trati podle hejtmanova náměstka turisté velmi vyhledávají a kapacita často zájmu ani nestačí. Proto je už letos v létě nechal kraj zařadit do jízdnicích řádů a pro příští rok počítal s dalším rozšířením.

(Náš REGION, foto Liberecký kraj)

jablonecko

LUČANY NAD NISOU – Na historii je krásné i smutné zároveň, že se sice může opakovat, ale vždy je zahalená do jiného pláště, barev a tvarů.

Dvacáté století je zlatou érou vývoje strojů se spalovacími motory, érou, která se ve své syrové podobě již nikdy nevrátí. Výrobci, nadšenci, závodníci i sa-motní majitelé samohybných strojů přicházeli s nápady, které jsou dodnes aktuální, aby následně zacházeli do slepých vývojových uliček, nebo přicházeli s kombinací technických řešení, která by dnes byla zakázána už ve stádiu samotné myšlenky.

Rádi bychom vám co nejvíce přiblížili atmosféru doby a pocity, které tyto krásné stroje přinášely, tak nás neváhejte navštívit!

<https://www.automoto-museum.cz/>

Jablonecký fotograf Erich Tham – zapomenutý mistr secesního piktorialismu

Líbivé, umělecky pojaté pohlednice z dvacátých a třicátých let 20. století, na nichž jsou vyobrazeny přírodní scenerie a magické obrazy krajiny. Na tyto líbivé karty, jejichž cílem bylo povýšit fotografii – pohlednici na umění se zaměřuje řada sběratelů. Nechybí ani ve sbírkách Severočeského muzea, kurátorsky citlivě opečovávaných.

„Kurátor se zabývá jednotlivými položkami sbírky skutečně do nejmenších detailů. A to nejen z hlediska historického, ale posuzuje také stav předmětů a navrhuje případné restaurování, a také koncipuje výstavní projekty. Platí to

i v případě sbírek historických pohlednic, fotografií, negativů a diapozitivů, které má v Severočeském muzeu na starosti kurátorka Anna Dařbujanová,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Některé snímky vybraného období vykazují znaky secesního piktorialismu, vlivu grafického umění, malby i kresby v kombinaci s exkluzivnějšími tiskovými technikami. Ve světě se secesní piktorialismus obecně rozvíjel okolo roku 1900, v českých zemích lze hovořit o zpoždění do časů po první světové válce a posléze až o setrvačnosti, kdy takto autoři tvořili leckdy až do čtyřicátých let 20. století. V pohraničí se jednalo zpravidla o autory sudetoněmecké, kteří s oblibou zachycovali svou rodnou hroudu. Jedním z představitelů líbivých obrázků z hor je osobnost jabloneckého sportovce Ericha Thama, zprvu amatérského fotografa, později profesionála.

V dobovém tisku bývá uváděn jako jablonecký fotograf aktivní mezi lety 1920 až 1938, v soupisech Severočeského muzea v Liberci je veden do roku 1945 také coby oficiální fotograf liberecké sekce Gaulichtbildstelle Sudetenland, to jest fotograf nacistické propagandy, a je pravda, že na těchto snímcích je patrný odklon od předchozí tvorby.

Erich Tham, absolvent reálného gymnázia v Jablonci nad Nisou, nebyl jen fotografem, ale též členem jabloneckého spolku amatérských fotografů Přátelé fotografie (Verein Lichtbildfreunde Gablonz) a Alpského horského spolku. Od mládí se věnoval sportu, zprvu začínal jako plavec, později, v rámci jabloneckých turnerů, se výrazněji prosazoval v atletice (běhu, skoku a dalších disciplínách) a také v oblasti zimních sportů, především v lyžování – v běhu, skocích, ale též akrobacii.

„V roce 1929 Tham ukazoval své mistrovské kousky na lyžích během Lyžařského dne mládeže, tehdy ještě neexistovala oficiální disciplína akrobatické lyžování. Každopádně díky tisku je doloženo, že první pokus o skisalto Erich Tham úspěšně provedl v zimě roku 1928 v Alpách a stal se tak údajně prvním Evropanem, který tento skok zvládl,“

řekla kurátorka sbírek Anna Dařbujanová. V roce 1929 se Tham zúčastnil fotografické soutěže na téma *Moje nejkrásnější zimní sportovní fotka*, snímky úspěšných autorů měly být otištěny v časopise *Deutsches Bergland*. Roku 1933 na výstavě spolku *Přátel fotografie* Tham získal ocenění za snímek nazvaný *První sníh*. V roce 1935 vznikl Thamův cyklus *Ski und Kamera* s motivy krajín v Alpách, ale také v Jizerských horách a Krkonoších, v cyklu nechyběly snímky takzvaného salta mortale na lyžích.

V roce 1936 Tham připravil přednáškový cyklus s promítáním fotek pod názvem *Na lyžích s kamerou (Mit Ski und Kamera durch das Iser- und Riesengebirge)* a *Na lyžích s kamerou (Mit dem Schneeschuh durch das Iser- und Riesengebirge)*; slovem kamera se běžně označoval fotoaparát. Soubor čítal na 170 fotografií, které zobrazovaly krásy zimní horské krajiny.

/ Jan Mikulička

liberecký kraj

Přes 6,135 miliard korun příjmů a výdajů má připraveno Liberecký kraj na rok 2024. Je to o 1,2 miliardy více než loni. V návrhu rozpočtu, který na svém jednání schválili krajsí radní, počítá kraj zejména s výdaji na dopravní obslužnost, financováním krajských organizací a s investicemi.

Výdaje schváleného rozpočtu na rok 2024 tvoří okolo 40 % peníze na investice (zhruba 2,464 miliardy korun) a přibližně 60 % jsou pak běžné (neinvestiční) výdaje.

mnichovohradištsko

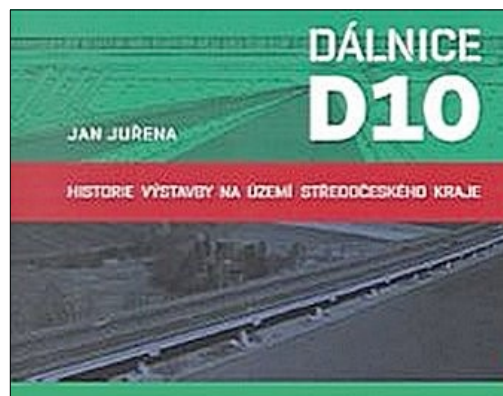
V pondělí byla slavnostně otevřena lávka, která usnadňuje cestování mezi Hradištěm a Klášteřem.

mladá boleslav

Státní okresní archiv v Mladé Boleslavi zve na představení knihy Jana Juřeny *Dálnice D10*.

Akce se koná **v pondělí 20. listopadu** v 17 hodin v budově archivu na mladoboleslavském hradě.

náš jubilant

Jiří Hisler † 11. listopadu 1818

Před 205 lety zemřel přední malíř rodu Valdštejnů Jiří Hisler (psán i jako Jiřík Hýzler nebo Hiesler), rodák z Hoškovic u Mnichova Hradiště, narozený v roce 1733.

Ve službách Valdštejnů působil od svého mládí. Své umělecké zkušenosti sbíral také v Turnově, kde i zpočátku žil. Pro zdejší klášterní kostel namaloval v roce 1793 obraz sv. Linhartu. Pro děkanský kostel svatého Václava v Bosni

namaloval obrazy sv. Anny a Zvěstování Panny Marie.

Za portrét Vincence hr. z Waldsteina dostal v roce 1770 povolení vystavět si dům č. p. 153 na tzv. panském gruntu. Na katastrální mapě z roku 1842 je veden ještě jako dřevěný. Postupem času byl značně přestavěn. Vedle domku podle cesty na Podolí stojí socha sv. Antonína Paduánského, připomínaná v polovině 18. století.

**Dům Jiřího Hislera čp. 153 v ulici
V Lípách pohledem brány bývalého
kapucínského kláštera**

**Jiří Hisler je autorem obrazové výzdoby
loveckého salonu s motivy loveckých
výjevů a lesních zátiší.**

**Od roku 1798 se stal oficiálně
hraběcím malířem na zámku
Mnichovo Hradiště.**

**Je autorem obrazové výzdoby
loveckého salonu s motivy loveckých
výjevů a lesních zátiší. Uměleckou
inspirací byla jistě i jeho cesta po
Itálii, kterou zde posléze zhmotnil
v podobě vedut - výjevů z Neapole,
Benátek a další na stěnách Italského
pokoje. Tapetovými obrazy je**

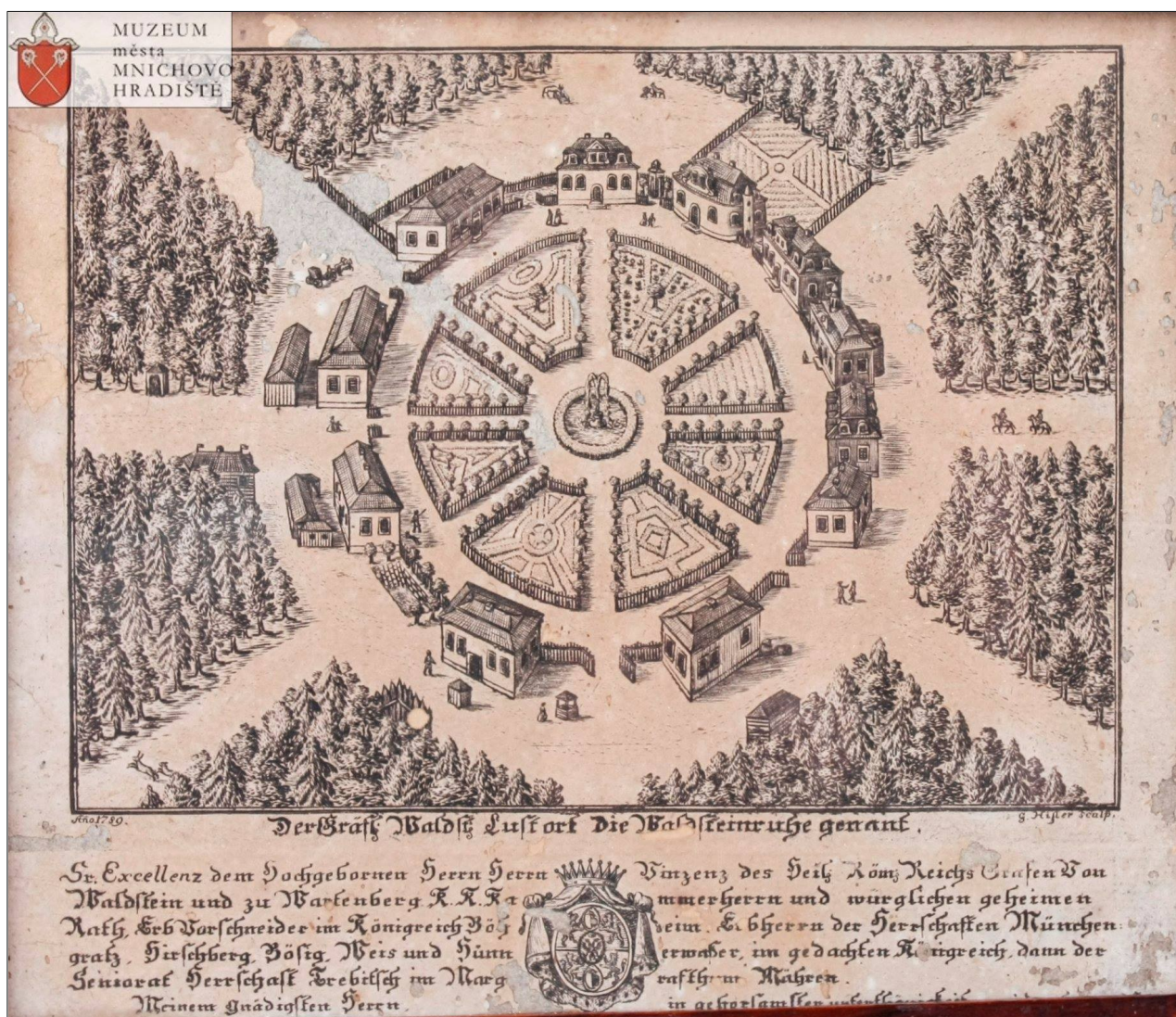

vyzdoben Dámský pokoj, řada těchto vyobrazení přímo souvisí s historií mnichovohradištského panství a také životem valdštejnských majitelů, nechybí ani pohledy na okolní zříceniny hradů a klášter Hradiště nad Jizerou s rokokovou figurální stafáží. Jeho zmíněná díla si je možné prohlédnout v rámci 1. návštěvníckého okruhu. Jiří Hisler maloval rovněž portréty, i s nimi se setkáme při procházení prostorami zámku Mnichovo Hradiště. Na hradištském zámku působil do roku 1810.

Z manželství se ženou Alžbětou rodem Šmídovou z Prahy měl Jiří Hisler dvě dcery. Annu, provdanou Jindrovou, a Serafinu, vdanou za soukeníka Václava Ningra z Chotěboře, budoucího majitele gruntu. 1. října 1804 se Serafině a Václavovi narodil syn Václav Ninger, který v malířském umění Jiřího Hislera pokračoval. Jakožto malíř krajinář, portrétista, pracující pro významné šlechtické rody.

Jiří Hisler zemřel 11. listopadu roku 1818.

/ Karel Hubač, Muzeum města MH

Tisk rytiny valdštejnského loveckého zámku Valdštýnsko - podoba z r. 1789. Vytvořil Jiří Hisler, zámecký malíř.

SYCHROV – Na zámku Sychrov letos po dvou letech skončila oprava střechy za více než 32 milionů korun. Částečně hotová je i letos zahájená šestnáctimiliono-vá oprava litinového oplocení kolem rozlehlého areálu zámku, které bylo v havarijním stavu.

Poslední dva roky řemeslníci na střeše na ploše okolo 900 metrů čtverečních vyměňovali dožilou krytinu, opravovali komíny, restaurovali kamenné střešní prvky a přidávali sněhové zábrany nebo hromosvod. Po opravě je střecha východního a části jižního křídla včetně dvou věží - válcové zvané Bretaňská a hranolové nazývané Rakouská.

Nejbližší velkou akcí budou poslední listopadový víkend adventní trhy na nádvoří spojené s ukázkami řemesel, prodejem tradičního zboží a doprovodným programem pro děti i dospělé. Sychrovské trhy se řadí mezi nejnavštěvovanější adventní akce v Libereckém kraji. (Genus, foto NPÚ)

SEMILY – Semily hledají dodavatele pro stavbu autobusového nádraží, náklady projektanti odhadli na více než 47 milionů korun. Projekt navazuje na nedávno dokončenou rekonstrukci železniční stanice, u níž by měla v příštím roce vzniknout stanoviště pro autobusy.

„Podařilo se nám na výstavbu autobusového nádraží získat 27 milionů korun z evropských dotací. V dubnu by měla započít stavba, za rok tady budeme stát nad hotovým dopravním terminálem, který vznikne spojením vlakové a autobusové části. Ta autobusová navazuje přímo jak výškově, tak půdorysně na stavbu vlakového nádraží,“ uvedla starostka Lena Mlejnková.

Nádraží vznikne zatím na neupravené a nebezpečné ploše vedle nového vlakového nástupiště, jako zázemí bude sloužit zrekonstruovaná nádražní budova. Autobusové nádraží v Semilech je už 20 let v dočasných podmínkách na průtahu městem, pro nové nádraží koupilo město letos od Českých drah za necelých 2,4 milionu korun pozemek o rozloze zhruba 4500 metrů čtverečních. Projekt počítá s úpravou povrchů vozovky, nástupišť a chodníků. (Genus)

#

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj